

Główna rójka chrząszcza majowego w roku 1894.

Wys. c. k. Namiestnictwo wydało okólnik w sprawie grożącej tego roku głównej rójki chrząszcza majowego, który na podstawie uchwały Wydziału naszego Towarzystwa podajemy w całej osnowie:

L. 91960.

Okólnik c. k. Namiestnictwa do wszystkich p. p. c. k. Starostów.

Okólnikami z 3. kwietnia 1891. L. 11596 i 27 września 1891 L. 65639 zwróciło c. k. Namiestnictwo uwagę Panów Starostów na znaczne szkody, wyrządzane przez chrząszcza majowego (*melolontha vulgaris*) w lasach, sadoch i na polach i poleciło wpływać na tępienie tegoż owadu.

Gdy wedle pisma zjednoczonego galicyjskiego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa na wiosnę roku 1894. nastąpi znowu wylot chrząszcza majowego, zwraca się uwagę Panów Starostów na klęskę grożącą ztąd gospodarstwom rolnym i leśnym w kraju i poleca Panu. aby użył całego wpływu swego, celem nakłonienia właścicieli sadów i lasów do tępienia wspomnianego owadu.

Wspólne bowiem działanie interesowanej ludności może klęsce tej zapobiedz lub zmniejszyć jej zgubne następstwa, najusilniejsze jednak zabiegi jednostek pozostają bez żadnego skutku,

C. k. Namiestnictwo zaznacza przytem, że do osiągnięcia skutku nie wystarczą okólniki do Zwierzchności gmin i przełożonych obszarów dworskich, lecz należy także ustnie wpłynąć na ludność wiejską za pośrednictwem naczelników gmin, korzystając z roków urzędowych.

Zresztą mogą Panowie Starostowie stosownie do stosunków miejscowych także w inny odpowiedni sposób wpłynąć pouczająco na ludność, zachęcając ją do jak najrozleglejszego tępienia chrząszcza majowego.

Sposoby tępienia tak chrząszczy jak i pędraków podane są wyczerpująco w powołanym na wstępie okólniku z 3. kwietnia 1891. l. 11586.

O środkach, jakich użyto celem pouczenia ludności o potrzebie tępienia wspomnianego kilkakrotnie owadu, zechce Pan Starosta donieść c. k. Namiestnictwu do końca marca 1894 a o skutkach tępienia do końca Lipca 1894. Lwów dnia 21 listopada 1893.

Powołany powyżej okólnik z dnia 3go kwietnia 1891 l. 11596 brzmi dosłownie:

L. 11596.

O k ó l n i k

c. k. Namiestnictwa do wszystkich pp. c. k. Starostów

Zjednoczone galicyjskie Towarzystwo dla ogrodnictwa i pszczelnictwa zwróciło uwagę c. k. Namiestnictwa na to, że według poczynionych spostrzeżeń chrząszcz majowy (*melolontha vulgaris*) pojawi się z wiosną bieżącego roku w znaczniejszej ilości, aniżeli zazwyczaj.

Ze względu na znaczne szkody, jakie pomieniony owad wyrządza w gospodarstwie leśnem i rolnem, poleca się Panu c. k. Staroście, aby w odpowiedni sposób zwrócił uwagę właścicieli gospodarstw leśnych i rolnych na szkody wynikające z zaniedbania środków tępienia chrząszcza majowego i pouczył ich zarazem, że jako skuteczny a przytem niekosztowny sposób tępienia tego owadu zaleca się następujące postępowanie:

a) Zbieranie chrząszczy w czasie rójki, która się odbywa zwykle w końcu kwietnia i w pierwszej połowie maja. Jak ogólnie wiadomo, chrząszcze obierają swe siedlisko na konarach drzew, na liściu lub pomiędzy liściem, — z kąd można je szczególnie w dniach chłodnych, a nawet każdego dnia w porze rannej, strącać przez samo potrząsanie drzewem. Po strąceniu chrząszczy na ziemię należy je zbierać do naczyń o gładkiej powierzchni i w sposób dowolny niszczyć.

b) Wybieranie pędraków z ziemi dokonane być może podczas uprawy roli a mianowicie: przy sianiu, włóczeniu lub przekopywaniu gruntu. Zebrane do naczynia pędraki dadzą się łatwo zniszczyć nawet przez samo pozostawienie na otwartem powietrzu, zwłaszcza podczas dnia słonecznego.

Ponieważ, jak powszechnie stwierdzono, pędraki chrząszcza majowego, ogryzające w czasie swego trzechletniego rozwoju korzonki roślin, są nawet szkodliwsze od chrząszcza, który ogranicza się tylko do ogryzania liści drzew lub szpilek modrzewia -- przeto należy na mniejszych przestrzeniach, szczególnie w ogrodach i szkółkach leśnych lub owocowych, zapobiegać rozmnażaniu się pędraków nadto jeszcze następującymi sposobami:

1) Wstrzykiwaniem rozczynu benzyny za pomocą przyrządu odpowiedniem przedłużeniem zaopatrzonego (szkLANNEJ szprycki) pod korzenie rośliny lub drzewka.

Sposób ten okazał się bardzo praktyczny, gdyż w praktycznym zastosowaniu spostrzeżono po wstrzyknięciu wspomnianego płynu pod korzeń, że ani jedna roślina w ten sposób zabezpieczona nie została przez pędraki uszkodzona.

2) Zakładanie obornika świeżego pomiędzy rzędy lub grzędy w ten sposób, aby w pogłębienie, wykopane w formie brzozy, wchodził świeży obornik, przysypany miłąką ziemią. Pędraki nęczone ciepłem, jakie się wskutek zaparzenia obornika wytwarza, ściągają się do tych, rodzaj kompostu przedstawiających, rzędów lub kopczyków i mogą być z tamtąd z łatwością wybrane a następnie niszczone, co codziennie powtarzać należy.

3) Rozciąganiem w pomniejszych szkółkach na czas trwania rójki nad całą przestrzenią siatki, uniemożliwiającej przelatującym samicom przystęp do gruntu, w którym, jako zazwyczaj spulchnionym chrząszcze majowe najchętniej jaja swe składać zwykły.

Wspomniane na wstępie Towarzystwo zwróciło także uwagę c. k. Namiestnictwa na znaczne szkody wyrządzane przez motyla drzewnego (*Tortrix pomonana*) i pierścienice (*Bombyx neustria*), które również do drzewach się rozmnażają.

Celem tępienia tych owadów należy jeszcze przed rozwijaniem się drzew w sadach wyczyścić je dobrze, a zarodki gąsienic, które zazwyczaj znajdują się wśród pajęczyn na końcach gałęzi, zniszczyć w odpowiedni sposób.

Ze względu na zbliżającą się porę wiosenną poda Pan c. k. Starosta powyższe wskazówki bez z w ł o c z n i e do wiadomości kół interesowanych, w sposób, jaki uzna za najodpowiedniejszy celowi.

Lwów dnia 3. kwietnia 1891.

Badeni